

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 649/2016-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. októbra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej advokátkou JUDr. Alžbetou Slašťanovou, Námestie Matice slovenskej 6, Žiar nad Hronom, ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 186/06, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie

svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 186/06 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľka bola účastníčkou konania o náhradu škody z titulu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia vedeného okresným súdom pod sp. zn. 5 C 186/06 v procesnom postavení navrhovateľky. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 5 C 186/06 z 25. augusta 2014 rozhodol vo veci samej po tom, ako odvolací súd zrušil dva jeho predchádzajúce rozsudky (sp. zn. 5 C 186/06 z 25. mája 2008 a sp. zn. 5 C 186/06 zo 16. januára 2012) z dôvodu, že v prvom z nich sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom a v druhom prípade aj z dôvodu, že okresný súd vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu sp. zn. 5 C 186/2006 z 25. augusta 2014 rozsudkom sp. zn. 14 Co 21/2015 z 31. mája 2016 potvrdil.

3. Sťažovateľka v sťažnosti ďalej uvádza, že skoro 10 rokov sa nachádzala v právnej neistote, a „*to zo zavinenia Okresného súdu v Žiari nad Hronom (dvakrát vrátená vec na nové konanie a rozhodnutie)*“. Takýto postup okresného súdu považuje sťažovateľka za porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti veci v primeranom čase podľa čl. 6 dohovoru.

4. V závere sťažnosti sťažovateľka konštatuje, že sťažnosť podáva „*v lehote 2 mesiacov od právoplatnosti Rozhodnutia Okresného súdu zo dňa 25.8.2016 v spojitosti s Uznesením (správne má byť rozsudkom, pozn.) Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 31.5.2016, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 13.6.2016*“.

5. Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľka žiada, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa v čl. 6 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní práv a základných slobôd, priznal jej „nemajetkovú ujmu vo výške 20.000 €“, ako aj náhradu trov konania.

II.

6. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu, konkrétne z jeho uznesenia sp. zn. II. ÚS 330/2015 z 27. mája 2015 vyplynulo, že ústavný súd ním odmietol sťažnosť sťažovateľky z 28. novembra 2014, ktorou namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd v ňom okrem iného uviedol, že vo veci vedenej pod sp. zn. 5 C 186/06 bol okresným súdom 25. augusta 2014 vyhlásený rozsudok, proti ktorému podali obaja odporcovia (teda ja sťažovateľka) odvolanie. Ústavný súd v tejto veci zistil, že spis bol po vykonaní procesných úkonov spojených s podanými odvolaniami predložený odvolaciemu súdu, ktorý o opravných prostriedkoch účastníkov konania ku dňu predbežného prerokovania sťažnosti sťažovateľky z 28. novembra 2014 ústavným súdom nerozhodol.

Ústavný súd v ňom ďalej skonštatuje, že doručením rozsudku a vykonaním ostatných úkonov, ktoré v spojitosti s podaním odvolania okresný súd vykonal, boli z jeho strany realizované všetky zákonom predpokladané úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľky. Ďalší postup ani úkony vo veci už okresný súd vykonávať nemôže, a preto je potrebné posudzovať vec ako takú, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty skončila rozhodnutím vo veci samej za predpokladu, že toto rozhodnutie bude napokon konečným rozhodnutím, a to aj napriek podanému odvolaniu a vykonaniu riadneho opravného konania.

Z uvedeného ústavnému súdu vo veci vedenej pod sp. zn. II. ÚS 330/2015 vyplynulo, že okresný súd v čase podania sťažnosti na ústavnom súde (1. decembra 2014) už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh napadnutého konania. Súčasne mu bolo zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k priet'ahom, resp. neefektívnej činnosti, ako to tvrdí sťažovateľka, v konaní pred okresným súdom nedochádzalo (a to aj napriek tomu, že vo veci nebolo ešte právoplatne rozhodnuté).

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľky z 28. novembra 2014 po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd však v tomto rozhodnutí pripomenul, že prípadné zrušenie odvolaním napadnutého rozsudku a vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie by v súhrne s doterajším konaním okresného súdu mohlo založiť inú kvalitu posudzovania zbytočných priet'ahov okresného súdu a prípadné neefektívne (nesústredené) konanie okresného súdu alebo konanie poznačené jeho zjavnou nečinnosťou by mohli byť v príčinnej súvislosti s porušovaním základného práva na konanie bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo by v danom prípade nemalo byť prekážkou prípustnosti opätovného konania a rozhodovania vo veci podľa § 24 zákona o ústavnom súde.

III.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu

Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

9. Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí aj vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06, III. ÚS 156/2015, III. ÚS 333/2015), a preto už k namietanému porušovaniu práva nečinnosťou tohto orgánu nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

10. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02, III. ÚS 333/2015). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou

Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05).

11. V danom prípade priamo zo sťažnosti vyplýva, že napadnuté konanie bolo právoplatne skončené ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (sťažnosť odovzdaná na poštovú prepravu 12. augusta 2016), pretože rozsudok okresného súdu sp. zn. 5 C 186/06 z 25. augusta 2014 nadobudol právoplatnosť 13. júna 2016 (v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 14 Co 21/2015 z 31. mája 2016).

12. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí aj vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ (I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03, IV. ÚS 15/03), pričom „tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným rozhodnutím“ (III. ÚS 364/2015).

13. Keďže sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní sťažnosťou odovzdanou na poštovú prepravu 12. augusta 2016, t. j. v čase, keď napadnuté konanie už bolo právoplatne skončené, a preto k namietanému porušovaniu označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru už nemohlo dochádzať a právna neistota sťažovateľky už nemohla trvať, ústavný súd sťažnosť v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

14. Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. októbra 2016